

- ▲ ปีนี้เสียรายได้บัวในสระมีบานกอนี้เพียงกอนเดียว
- ▶ คนในตำบลพร้อมนักพรตยาบาบูชิถือเรือเข้ามาในสระบัว

"พิธีเก็บบัวชาวตำบลโอะคุดะ"

| กนิษฐา มัทธูโอะ |

กับลัทธิ "ซังงะกุชินโก" และพุทธศาสนา

ใบ ที่สุดผู้เขียนก็ได้ย่างกรายไปชมพิธีเก็บบัวของชาวตำบลโอะคุดะ เมืองยามาโตะทาการะ จังหวัดนารามาเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคมที่ผ่านมา

"โอะคุดะ ฮะสุโทะริเกียวจิ" คือชื่อทางการของพิธีดังกล่าวที่มีหลักฐานยืนยันอย่างน้อยย้อนหลังไปถึงสมัยมูโรมะจิราว 600 ปีก่อนหน้านี้ ตัวแทนชาวตำบลโอะคุดะพร้อมนักพรตลัทธิซังงะกุชินโก จะพากันลงเรือออกไปเก็บดอกบัวจำนวน 108 ดอกในสระสุโทะริโนะอิเคะ เพื่อนำไปบูชาพระพุทธเจ้าที่วัดคิมุเนจิบนเขาโยชิโนในนารา

พิธีเก็บบัวดังกล่าวมีตำนานมาจากเรื่อง "กบตาเดียว" (อิโทะทสุเมะกาเอะรุ) ที่ชาวบ้านเล่ากันมาปากต่อปาก เหตุเกิดราว 1,200-1,300 ปีมาแล้วที่วัดเล็ก ๆ แห่งหนึ่งไม่ไกลจากสระสุโทะริโนะอิเคะ ที่พักอาศัยของนางโทะระเมะ มารดาของเอนโนะ-โอะทสุโนะผู้ก่อตั้งลัทธิ "ซังงะกุชินโก" เข้าวันหนึ่งนางโทะระเมะได้ออกไปเดินเล่นรอบ ๆ สระ พลันได้ยินเสียงเพลงไพเราะลอยมา ลึกพักก็มีหมอกและแสง 5 สีปรากฏขึ้นมาจากต้นเสียงเพลงประหนึ่งดังสรวงสวรรค์ จนนางโทะระเมะหลงเพลิดเพลิน มารู้สึกตัวอีกทีก็พบดอกบัวดอกหนึ่งยึดก้านยาวจากกันสระเข้ามาใกล้ เมื่อบัวคลี่กลีบอันงดงามออก ก็พบว่าตรงกลางมีกบตัวสีทองนั่งอยู่

©Japaninfo

- ▲ ทุกปีบัวจะบานสะพรั่งเต็มสระ แต่ปีนี้อากาศร้อนจัดบัวไม่งาม

นางโทะระเมะไม่ทันนึกคิดอะไรมือคว้าเอากิ่งไม้ใกล้ๆ ได้ก็เขวี้ยงไปที่สระ โชคร้ายที่กิ่งไม้ดูเหมือนว่าไปตีเผลอลูกตาเจ้ากบทองตัวนั้นพอดี เสียงเพลงอันไพเราะก็เลือนหายไป หมอก และแสง 5 สีกลายเป็นบรรยากาศวังเวง ดอกบัวก็หุบกลีบ เจ้ากบที่ถูกกิ่งไม้แทงตาก็กระโดดหนีลงไปได้สระทั้ง ๆ ที่มีไม้ทิ่มตาอยู่ด้วย

ลึกพักใหญ่ ๆ เมื่อท้องฟ้าเริ่มสว่างขึ้น เจ้ากบจึงโผล่ขึ้นมาจากใต้น้ำ ตัวเปื้อนโคลนมอมแมม และมีตาเหลืออยู่เพียงข้างเดียว หลังเวลาว่างเลยไป ผู้คนจึงพากันขนานนามสระว่า "สุ-

เทชิโนะอิเคะ” (สระเขวี้ยงกิ่งไม้) แถมกบที่เกิด และอาศัยในสระทุกตัวต่างก็มีตาข้างเดียวกันหมด

นางโทะระเมะเสียใจต่อการกระทำของตนเองจนล้มป่วย และว้ายชนมีไป เอนโนะโทะสุโนะลูกชาย จึงได้สร้างโบสถ์ถวายวัด และปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัด และ

ทุกวันที่ 7 กรกฎาคม ท่านเอนโนะโทะสุโนะได้เก็บดอกบัวที่สระ ไปถวายพระพุทธที่โบสถ์ซาโอโด วัดคิมปูเซนจิ บนเขาโยชิโนะ นับแต่นั้นเป็นต้นมา ชาวตำบลโอะคุดะพร้อมนักพรตลัทธิซังงะกุชินโก จึงช่วยกันเก็บดอกบัวไปถวาย

พระแทนท่านเอนโนะ-

โทะสุโนะมาจนทุกวันนี้ และทุกปีเมื่อดอกบัวไปถึงที่วัด ผู้คนที่เขาโยชิโนะก็จะพากันจัดพิธีรับดอกบัวด้วยการแห่กบกระโดด (คาเอะรุโทะบิ) รำลึกถึงเจ้ากบตาข้างเดียวตัวนั้น

เช้าวันที่ 7 กรกฎาคมเมื่อผู้เขียนไปถึงสระสุเทชิโนะอิเคะ พบว่าปีนี้ดอกบัวมีดอกน้อยมาก แต่ชาวตำบล และนักพรตราวกว่า 40 คนต่างก็มารวมตัวกันพร้อมเพรียง ตัวแทนนักพรต 2 คนลงเรือไปพร้อมกับชาวตำบลวนไปรอบ ๆ สระ เพื่อเก็บบัวพอเป็นพิธี ก่อนที่จะไปรวมตัวกันที่โบสถ์วัดเซนเคียวจิ ติดกับวัดฟูกุตะจิ ที่คนแถบนี้เชื่อกันว่าเป็นสถานที่กำเนิดของเอนโนะโทะสุโนะ และที่พำนักของนางโทะระเมะมารดา วัดทั้งสองอยู่ไม่ไกลนักจากสระบัว ที่หน้าโบสถ์ก็มีดอกบัว 108 ดอกที่ตัดมาพร้อมก้านยาว ๆ และใบเตรียมไว้ใ้ในถังไม้ พร้อมदानสำหรับยกเรียบร้อยแล้ว

หลักพักเที่ยงเสร็จ นักพรตทั้งชายหญิงพากันตั้งแถว เป่าแตรสังข์ ลั่นกลอง แบกถังสระบัวผ่านไ้่นำรอบ ๆ ตรงไปที่สุสานของนางโทะระเมะ ก่อนที่จะกลับมานำรอบสระรำลึกถึงกบตาเดียว และท้ายสุดมาทำพิธีโกะมะตะกิ (เผาไม้ยันต์) ที่ศาลเบนไซเตงข้างทางเข้าสระ

▲ ยิงธนูบิดเป้าไล่สิ่งไม่ดีงาม

▲ แถวยาวเหยียดผ่านทุ่งนา

▲ นักพรตเป่าแตรสังข์ให้สัญญาณ พร้อมเก็บบัวใกล้เสร็จ

▲ นักพรตกับทบวงสี่เหลี่ยม และแตรสังข์

▲ ช่วยกันหาบบัวตรงไปที่สุสานของมารดาท่านเอนโนะ โทะสุโนะ

▲ พากันสวดมนต์เผาไม้ยันต์

▲ บัว 108 ดอกที่เตรียมไว้ล่วงหน้าให้หน้าวัด Fukuda-ji

▲ เผาไม้ยันต์ Goma-daki

▲ ฝ่าบตำบลอับเจียบสงบ

มีการสวดมนต์ ยิงธนูไล่สิ่งไม่ดีงาม เผาไม้ยันต์ควั่นโขมก ท้ายสุดก็พากันเคลื่อนย้ายนำดอกบัวมุ่งหน้าไปที่เขาโยชิโนะ

นักพรตเหล่านี้รู้จักกันในนามของ “ยามะบุชิ” หรือ “ซูเงะจะ” บุชาลัทธิ “ซังงะกุชินโก” เชื่อว่าบนเขาสูงศักดิ์สิทธิ์ คือ ที่สถิตยของเทพเจ้า การย่ำเดินไปตามเขาสูง ๆ เช่น เขาโยชิโน เขาไดเซน เขาคุมาโนะ ฯลฯ จะทำให้ได้รับพลังจากธรรมชาติ มีจิตใจแน่วแน่มั่นคงมีอิทธิฤทธิ์ ยามเดินป่าเดินเขา พวกเขาจะสวมหมวก

“โทะคิง” สีดำใบเป็นเหลี่ยมเล็ก ๆ มือถือไม้เท้า “ชะกุโจ” ทำจากโลหะใส่กางเกงสีขาว เสื้อจิ๋วสีเหลืองทับด้านบน ห้อยหนังสัตว์ รอบเอว รอบคอ และข้อมือมีลูกประคำ พันระหว่างอยู่บนเขาจะใช้แตรหอยสังข์ เป่าส่งสัญญาณติดต่อกัน

ลัทธิซังงะกุชินโกเป็นลัทธิความเชื่อดั้งเดิมของญี่ปุ่น ตั้งแต่ก่อนพุทธศาสนา จะเผยแพร่เข้ามา อยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่าหินผา และเขาสูงต่างเป็นที่สถิตยของเทพเจ้า ผู้ที่ฝึกฝนการเดินป่าเดินเขาสูงที่

ทุกรกัณดารจะมีอิทธิฤทธิ์พิเศษ แม้หลังพุทธศาสนาแพร่หลาย ความเชื่อดังกล่าวก็ยังหลงเหลืออยู่ ทำให้มีพระสงฆ์จำนวนไม่น้อยที่พากันออกธุดงค์ไปตามป่าเขา พระดัง ๆ ก็พากันสร้างวัดสำคัญ ๆ เช่น วัดโคยะซัง วันเอนเรียวกุจินเขาสูงนับเป็นการผสมผสานความเชื่อดั้งเดิม เข้ากับพุทธศาสนาของคนญี่ปุ่นที่ไม่เหมือนกับประเทศอื่น

ผู้คนส่วนใหญ่มักจะถูกสอนว่าท่านเอนโนะโอะทสุโนะ คือ ศาสดาของลัทธินี้ แต่จริง ๆ แล้วลัทธิบูชาเขาเขามีมาตั้งต่อก่อนหน้านั้นแล้ว แม้ท่านเอนโนะโอะทสุโนะจะมีตัวจริง ๆ ไม่ใช่เรื่องเล่าขานก็ตาม แต่จากหลักฐานประวัติศาสตร์พบว่าท่านเกิดเมื่อปี ค.ศ. 634 ที่เมืองโกะเซะ จังหวัดนาร่า ปัจจุบันเป็นวัดคิโจจิไซจินเมืองโกะเซะ ท่านได้ออกบวชเป็นนักพรตพร้อมสร้างวัดพุทธหลายต่อหลายแห่งในนาร่า วัดที่ท่านนับถือมากที่สุดคือ วัดคิมปูเซนจิ ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานของพระโพธิสัตว์องค์องซาโอ ที่บรรดานักพรตลัทธิบูชาเขายังถือว่าเป็นพระที่คอยปกป้องคุ้มครองพวกตนมาจนทุกวันนี้

ปีนี้น่าเสียดายที่ผู้เขียนไม่ได้จองทัวร์ที่ต่อไปชมพิธีถวายดอกบัวบนเขาโยชิโนะ ต่อด้วยการแหกบตาเดียวหน้าวัด คงต้องเก็บไว้โอกาสหน้า

